

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 24 • год. ХСVII • 31 декември 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

КОЙТО РАБОТИ ЗА НАРОДА, ЖИВЕЕ ВЕЧНО!

Тракийци почетоха 177-ата
годишнина от рождението на
своя патрон Капитан Петко войвода

■ Проф. Г. Михов, Георги Лушнарев, баща и син – Илия и Иван Стамболиеви пред паметника на Капитан Петко войвода в столицата

В съзвездieto на народните ни герои грее ярко името на Петко Киряков – Капитан Петко войвода „*тоя рицар по дух, който цял живот се е борил на страната на сиромасите и слабите*“, както най-вярно го определя големият български писател и изследовател на неговия хайдушки и житейски път Николай Хайтов.

На 18 декември тържествено бе честван 177-ят рожден ден на хайдушкия войвода и революционер, отдал целия си живот за освобождението на беломорските българи и Родопите, и обединението им с България, оставил зад гърба си над 300 битки, и с цели 33 куршума в тялото си. Пред паметника му в Борисовата градина в София представители на Съюза на тракийските дружества в България, на Тракийския научен институт и Софийското дружество „Тракия“, съмишленици и

тракийци поднесоха цветя. Бе положен венец от името на признаелност. то на Съюза, чиито патрон

е Капитан Петко войвода. Георги Лушнарев изрази емоционално своята почит като изпя любима песен, посветена на героя. Знаменосци пред паметника бяха баща и син – Илия и Иван Стамболиеви.

Всички помним онази въздействаща сцена от филма „Капитан Петко войвода“, когато той, качен на кон с вързани отзад ръце, обграден от новите униформени пазители на реда в следосвобожденска България, е ескортиран на път за Кушу Кавак (днешен Тополовград). По пътя обаче хиляди българи от Родопите спонтанно се стичат да посрещнат своя войвода и да изразят обичта си към него. А капитанинът стои изправен гордо на коня си, с вързани отзад ръце, но с вдигнато високо чело и с поглед, простиращ се отвъд злободневия и несподобен поглед на исполин, надмогнал несправедливостите и дребните политикански ежби! И това сякаш обяснява трагичния му, изпълнен със съдбовни преизпитания, юначен живот, защото „известно е, че гръмотевиците не падат върху ниските храсти, а поразяват винаги най-високите дървета“. Бурите на политическите игри и конюнктурни боричкания за власт, характерни за българския обществен живот в самото начало на 20-ти век, успяват да го повалят. Физически сломен, но с непобеден пламтящ, борбен, родолюбив дух, войводата си отива от този свят само на 56 години. Да си

**ЧЕСТИТО
РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!
МИРНА И УСПЕШНА
НОВА ГОДИНА!**

обещаем и ние, неговите следовници, да вземем поне малка частица от този пламък и да обичаме България, както той я обичаше!

Тракийци в цялата страна положиха венци и цветя през паметниците на патрона на Тракийската организация, а представители

на СТДБ и на ТНИ откриха в българската църква „Св. Константин и Елена“ в Одрин изложба, посветена на 125 годишнината от началото на организираното тракийско движение в България.

Продължава на 3-а стр.

ГЕНЕРАЛНО КОНСУЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
В ИСТАНБУЛ

Изх. № 00-13-9359.../16.12.2021 г.

ДО
Г-Н КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СЪЮЗА НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕМЯНОВ,

Със съдействието на Генералното консулство на Р. България в Истанбул и по покана на председателя на Фондацията на православните църкви на Българската Екзархия в Истанбул – г-н Васил Лязе, Старозагорският митрополит Киприан ще посети гр. Истанбул и на 26 декември, неделя, по повод храмовия празник на Желязната църква „Свети Стефан“, ще отслужи Тържествена света литургия. След литургията митрополитът ще присъства на Коледното тържество на Българското неделно училище „Св. св. Кирил и Методий“, Истанбул, което ще се проведе от 15:00 часа в сградата на Българската Екзархия в кв. Шишли.

Най-любезно Ви каня да се присъедините към нас и заедно да отбележим храмовия празник на българската църква „Свети Стефан“, както и да съпремеем радостта от Коледните и Новогодишни празници на нашите деца в Българското неделно училище в Истанбул.

С УВАЖЕНИЕ,
ВАСИЛ ВЪЛЧЕВ
ГЕНЕРАЛЕН КОНСУЛ В ИСТАНБУЛ

КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА: „75 ГОДИНИ ОТ ПАРИЖКАТА МИРНА КОНФЕРЕНЦИЯ ПРЕЗ 1946 Г. ИСТОРИЧЕСКИ УРОЦИ И СЪВРЕМЕННИ ИЗМЕРЕНИЯ“

На 3 декември 2021 г. в Пресклуба на БТА, Варна се проведе кръгла маса на тема: „75 години от Парижката мирна конференция през 1946 г. Исторически уроци и съвременни измерения“. **Съорганизатори** бяха Съюзът на учените в България – секция „История“, Съюзът на учените – гр. Варна, Тракийският научен институт и неговия филиал в морската столица. Любезен домакин бе БТА – Варна, в чиито прес клуб се проведе кръглата маса с осигурено излъчване онлайн.

Кръглата маса бе организирана със съдействието на Генералното консулство на Руската федерация (РФ) в гр. Варна и в присъствието на г-н Владимир Климанов – Генерален консул на РФ в морската столица. Модератор на кръглата маса бе доц. д-р Иво Стамболийски със съдействието на проф. д.ик.н. проф. Нина Дюлгерова от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Проф. Дюлгерова произнесе встъпително слово за кръглата маса.

Симеон Кулиш, секретар на филиала на Тракийския научен институт във Варна изнесе доклад на тема: „България в навечерието на Парижката мирна конференция“, в който се очертах основните моменти преди провеждането на конференцията: избирането на новото ОФ правителство на 9 септември 1944 г., фактическото включване на България във военните действия срещу фа-

шистка Германия, споразумението за примирие с държавите от Антихитлеристката коалиция през октомври 1944 г. в Москва, тайните споразумения на СССР и Великобритания за разпределение на сферите на влияние на Балканите, дипломатическата подготовка на българското правителство и министър-председателя Кимон Георгиев за участие в самата конференция и противодействие на максималистичните териториалните и финансови искания към България от Гърция. Представен бе и подробен доклад за изследвани дипломатически документи от този период.

Доц. д-р Масис Хаджожян изнесе доклад на тема: „Позицията на България на Парижката мирна конференция“, а Валентин Съ-

ков – „Ролята на съветската дипломация и руското претенции към България“, в който са използвани нови документи по темата.

Николай Илчев – адвокат към Варненска адвокатска колегия, докторант по история и член на Тракийския научен институт-филиал Варна, изнесе доклад „Въпросът за Западна Тракия на Парижката мирна конференция“. В него бе направен анализ на решенията и формата на конференцията от правна гледна точка и конкретните решения за териториалните граници на България и искането на българската дипломация за възстановяването излиза на Бяло море чрез присъединяване на Западна Тракия в граници, съгласно Букурещкия мирен договор от 1913 г., ролята на изпратената четиричленна делегация на

Тракийския съюз и геополитическите фактори, осуетили това справедливо искане на България, както и осуетените с помощта на съветската дипломация на териториалните претенции на Гърция за Родопите, Пирин и изместване на българо-гръцката граница с присъединяване на 1/10 от територията на страната ни с 400 000 население в нея.

Мила Жечева изнесе доклад за „Народната дипломация на Парижката мирна конференция“, а проф. Нина Дюлгерова – „Съвременните резултати от Париж 1946 г.“, като бе акцентирано, че териториалните граници в Европа след този договор практически са запазени и досега, като се има предвид само изключенията по разделянето на Чехословакия на Чехия и Словакия и разпада на Югославия на отделните републики, но при запазване на външните им граници.

По актуални проблеми на съвременното ни интересни доклади изнесоха **Александър Ингор** от ВСУ „Проектът „Белене“ – история и перспективи“, и **Виктория Бойчева** за съвсем актуалния проблем по т.нар. зелена сделка в ЕС: „Европейския зелен пакт между възлищното минало и неясното бъдеще“ и резултатите от екофорума в Глазгоу, Шотландия през настоящата година.

Кръглата маса приключи с ползотворна дискусия.

Участници в Кръглата маса във Варна

УЧАСТИЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА РЪКОВОДСТВОТО НА СТДБ В РАЗШИРЕНО ЗАСЕДАНИЕ НА РАО „ТРАКИЯ“

Представители на участниците в заседанието на РАО Тракия

На 17 декември 2021 г. в гр. Стара Загора се проведе разширено заседание на Управителния съвет и работна среща на кметовете от РАО „Тракия“. От СТДБ в работата на заседанието участваха председателят на СТДБ Кр. Премянов и Цанко Атанасов, член на ЦР на СТДБ, председател на Старозагорското тракийско дружество и съпредседател на ТМСБ.

По време на срещата са дискутирани теми, свързани с очакваната рамка на държавния бюджет за 2022 г. в частта, касаеща местните власти, енергийната криза и отражението ѝ върху общините, актуалната ковид обстановка и др.

Възстановено е и членството на община Перушица в Асоциацията.

Председателят на тракийското дружество Кирил Сарджев и секретарят на читалището към дружеството Анета Георгиева

ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „ГЕОРГИ САПУНАРОВ“ ИЗПРАЩА СУРВАЧКИ ЗА ДЕЦАТА В БЪЛГАРСКОТО НЕДЕЛНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ В ИСТАНБУЛ

На 22 декември 2021 г. в Областната управа на гр. Хасково беше организирана Коледна изложба, на която бяха показани прекрасни сурвачки, изработени от ученици от региона.

Хасковското тракийско дружество „Георги Сапунаров“ с председател Кирил Сарджев, откупи сурвачките, които ще дари на децата в българското неделно училище „Св. св. Кирил и Методий“ в Истанбул. Те ще бъдат отнесени на българските деца от Старозагорския митрополит Киприан.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА СТДБ И ТНИ ОТКРИХА ИЗЛОЖБА В ОДРИН И УЧАСТВАХА В БОЖЕСТВЕНА СВЕТА ЛИТУРГИЯ В БЪЛГАРСКИЯ ХРАМ „СВ. ГЕОРГИ“

На 18 декември 2021 г. в църквата „Св. св. Константин и Елена“ в Одрин представители на СТДБ и ТНИ откриха изложба, посветена на 125-годишнината от началото на организираното тракийско движение в България.

На откриването присъстваха председателят на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Преманов, Краснодар Беломорски, зам. председател на ЦР на СТДБ и председател на Софийското тракийско дружество, д-р Ваня Иванова, член на ТНИ и изп. длъжността главен редактор на в „Тракия“, Стефан Начев, главен секретар на Съюза, Кирил Сарджев, член на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Георги Сапунаров“ в Хасково, Маргарит Петров, зам.- председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Бойко Чавдаров“ в Харманли, Михаил Димитров, член на ВК на СТДБ и председател на ТД „Тракия“ в Любимец, Вера Петрова - председател на ТД „Капитан Петко войвода“ в Карнобат, Борислав Димитров, Генерален консул на Република България в Одрин, представители на българските дипломатически мисии в Одрин и Истанбул, Негово Високопреосвещенство Старозагорския митрополит Киприан, български свещеници от Стара Загора и Свиленград, отец Александър Чъкърък - предстоятел на българските храмове в Одрин и член на ВК на СТДБ, Анастас Карчев - кмет на община Свиленград, представители на тракийските дружества в София, Хасково, Любимец, Харманли, Карнобат, българи, живеещи в Одрин и др.

Изложбата бе открита от Генералния консул на Република България в Одрин, който в словото си акцентира на дългогодишното ползотворно сътрудничество на българската дипломатическа мисия със Съюза на тракийските дружества в България, благодарение на което се съхранява културното и историческото наследство на страната ни в Одрин, опазват се двата действащи български храма

и се отстоява служението на български език в българските църкви в града.

Проф. Боряна Бу- жашка представи експозицията, която е резултат от усилията на Съюза на тракийските дружества и Тракийския научен институт, като подчерта, че авторите сред които са тя, проф. Елдъров и д-р Ваня Стоянова, са ползвали за нейното създаване материали от Държавна агенция „Архиви“, архивите на БАН и на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Тя информира присъстващите, че в изложените пана ще видят запечатани достойните дела и основните процеси в борбата на тракийските българи за национално освобождение и обединение като подчерта, че изложбата проследява 125 годишната история на организираното тракийско движение от създаването на дружество „Странджа“ през 1896 г. до Съюза на тракийските дружества в България днес.

Председателят на СТДБ благодари на представителите на българската дипломатическа мисия в Одрин, на Негово Високопреосвещенство Старозагорския митрополит Киприан и на отец Чъкърък за доброто сътрудничество, в резултат на което са успели да съхранят българщината, да реставрират и опазят двете български църкви и отстояват служението на български език в тях. Той припомни, че изборът на датата за откриването на изложбата не е случаен. На 18 декември се навършват 177 години от рождението на Капитан Петко войвода, който е патрон на Тракийската организация и отиването на изложбата е посветено на него.

Негово Високопреосвещенство Старозагорския митрополит Киприан произнесе трогателно слово за смисъла на изложбата и ролята на организации като Съюза на тракийските дружества в България, като поднесе специална благодарност на председателя Кр. Преманов за патриотичната му дейност и за връзките, които осъществява с държавните институции и БПЦ.

На изложбата присъстваха и родители със своите деца от неделното училище „Иван Вазов“ към българската църква в Одрин.

От името на СТДБ беше поднесен венец пред паметника на Антим I в двора на църквата „Св. св. Константин и Елена“. Цветя положиха и представителите на българските дипломатически мисии и БПЦ.

На 19 декември в църквата „Св. Георги“ в Одрин Негово Високопреосвещенство митрополит Киприан отслужи Божествена света литургия по повод Рождественските празници. В нея участваха Негово Високопреподобие архимандрит Атанасий Султанов, протосингел на Западно - и Средноевропейски митрополит Антоний, български свещеници от Стара Загора и Свиленград, отец Александър Чъкърък, хорът при Катедрален храм „Св. Никола“ в гр. Стара Загора, както и отец Вартоломей Астериадис, представител на Негово Високопреосвещенство Одринския

митрополит Амфилохий.

В словото си генералният консул на Република България в Одрин заяви:

„Пандемията от коронавирус през последните почти две години постави всички ни на изпитания - изпитания на духа, на търпеливостта, на разума над емоциите. Изключително съм радостен, че две години по-късно, Генералното консулство на Република България в Одрин има честта да посрещне Негово Високопреосвещенство Старозагорския митрополит Киприан и да бъде отслужена Божествена света литургия в една от двете български светини в Одрин - църквата „Св. вмчк Георги“. Благодарение и на Вашата високоотговорна мисия през годините успяхме да опазим българския дух и традиционни ценности чрез духовно участие

в съхранението на двата български храма в Одрин - църквите „Св. вмчк Георги“ и „Св. св. Константин и Елена“. В навечерието на предстоящите Рождественски празници, позволете ми, от името на българската дипломатическа мисия в Одрин и лично от свое име, да отправя към всички гости сърдечни благопожелания за здраве, щастие и късмет и нека да бъдем по-обединени от всякога в борбата си с всички предизвикателства, най-вече тези на духа“.

Борислав Димитров връчи на Негово Високопреосвещенство Киприан плакет в знак на благодарност за усилията му за опазване на българското духовно и културно-историческо наследство в Одрин, както и по повод петата годишнина от каноническия му избор за Старозагорски митрополит.

След края на литургията Старозагорският митрополит Киприан връчи орден „Св. Апостол Карп“ - първа степен (посмъртно) на Филип Чъкърък за заслугите му за опазване на двете български светини в Одрин. Ордена бе приет от сина на Филип Чъкърък - отец Александър Чъкърък, който заедно със семейството си полага грижи за храма „Св. вмчк Георги“. С грамота и плакет бе отличен и председателят на СТДБ Кр. Преманов за дейността му в полза на тракийската кауза и защита на българщината.

Негово Високопреосвещенство митрополит Киприан поднесе подарък на всички деца от неделното училище „Иван Вазов“ към българската църква в Одрин с пожелания за благословена Коледа. Той отправи благословии за предстоящото Рождество Христово, както и благопожелания за здраве и благоденствие.

На литургията присъстваха представителите на СТДБ, на ТНИ и всички тракийци, участвали в откриването на изложбата.

▪ Деца от Неделното училище посрещат гостите в църквата „Св. св. Константин и Елена“ в Одрин

▪ Откриване на изложбата в Одрин

Продължава на 4-а стр.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА СДБ И ТНН ОТКРИХА ИЗЛОЖБА В ОДРИН И УЧАСТВАХА В БОЖЕСТВЕНА СВЕТА ЛИТУРГИЯ...

Продължава от 3-а стр.

▪ Пред паметника на Антим I в двора на църквата „Св. св. Константин и Елена“ Одрин

▪ Откриване на изложбата

▪ Награждаване на председателя на СДБ Кр. Премянов от НВП Киприан

▪ НВП Митрополит Киприан по време на литургията в църквата „Св. Георги“ в Одрин

▪ Подаръци за децата от Неделното училище към българската църква в Одрин

18 ДЕКЕМВРИ 2021 Г. – ТРАКИЙЦИ ПОЛОЖИХА ВЕНЦИ И ЦВЕТА ПРЕД ПАМЕТНИЦИТЕ НА ПАТРОНА НА ТРАКИЙСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

СОФИЯ

На 18 декември 2021 г. тракийци от Софийското дружество поднесоха венци и цветя пред паметника на Капитан Петко войвода по случай 177 години от рождението му. Тук бяха член кор. проф. Георги Михов, д-р Ваня Стоянова от Тракийския научен институт, зам.-председателят на Софийското тракийско дружество Мария Божкова, адв. Светла Пълева, Недялко Комнев от Клуба на ветерани-

Представители на СТДБ и на Софийското тракийско дружество пред паметника на Капитан Петко войвода в Борисовата градина в София

те тракийци, Зорница Радонова, Искра Чернева, приятели и съмишленици на Тракийската организация. Георги Лушнарев изрази своята почит като

изпя любима песен, посветена на героя. Като знаменосци пред паметника на Войводата застанаха баща и син – Илия и Иван Стамболиеви.

ХАСКОВО

Пред паметника на Капитан Петко войвода в Хасково, в деня на рождението му се събраха десетки тракийци и симпатизанти на Тракийската организация в града, за да отдадат почит към живота и делото му. Поклонението бе организирано от ТД „Георги Сапунаров“ с председател Кирил Сарджев.

В памет на защитника на Тракия и Родопите е издигнат 8 – метров пилон, дарение от Димитър Назъров, собственик на фирма ПИМ. На пилоната се вее българският трибагренник, който напомня, че Войводата е живял и умрял за България. Водосветът е отслужен от хасковски свещеник отец Константин.

Тракийци, заместник-кметът на общината Мария Вълчева, представители на Областната управа и граждани на Хасково отрупах паметника на Войводата с цветя.

Представители на Хасковското тракийско дружество пред паметника на Капитан Петко войвода

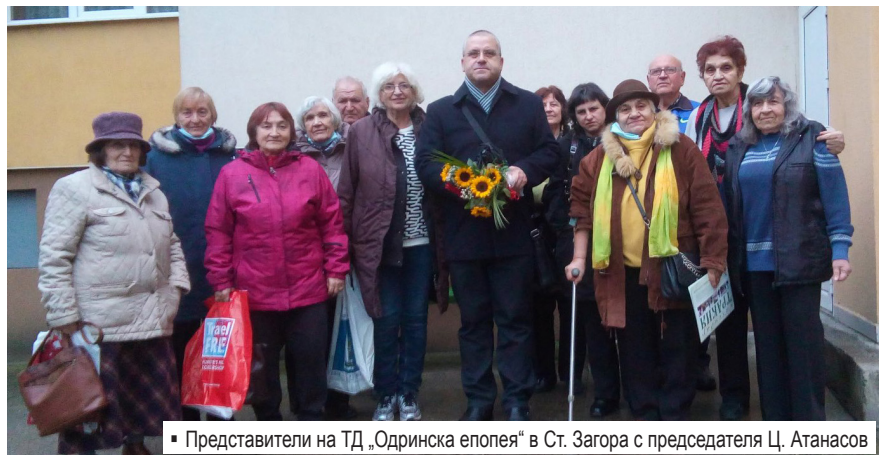
Представители на ТД „Георги Сапунаров“ пред пилоната със знамето

СТАРА ЗАГОРА

На 18 декември, т.г. тракийско дружество „Одринска епопея“ в гр. Стара Загора отбеляза 177 години от рождението на Капитан Петко войвода. Слово за делото на Петко Киряков произнесе Цанко Атанасов, председател на дружеството.

За принос в развитието на Националното тракийско движение от името на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България, Цанко Атанасов връчи златен медал „Капитан Петко войвода“ на изявени тракийски дейатели – Георги Златилов, Анка Янева, Лилия Филипова. Юбиларите получиха своите поздравителни адреси и награди.

Пред паметника на Войводата бяха поднесени цветя от юбиларите тракийци и от тракийското дружество.

Представители на ТД „Одринска епопея“ в Ст. Загора с председателя Ц. Атанасов

СЛИВЕН

ЗЛАТКА ЯНЕВА

На 18 декември 2021 г. ТД „Лазар Маджаров“ гр. Сливен отбеляза 177 години от рождението на капитан Петко войвода. Честването започна в 10,00 ч. със заупокойна молитва в тракийския храм „Цар Борис I Покръстител“. Организатор на честването беше Управителният съвет на дружеството. Участие в тържеството взеха г-н Георги Божев – председател на „Сдружение Активен гражданин“ в община Сливен и зам. председателят на Съюза на ветераните, участници във Великата Отечествена война о.з. полк. Божидар Борденяшки, членове на дружеството в намален състав. Председателят на дружеството инж. Кирил Киряков произнесе слово за живота и дейността на войводата. Честването завърши с полагане на цветя пред паметника на Капитан Петко войвода. Вечна памет на героите!

Представители на ТД „Лазар Маджаров“, гр. Сливен

Василка Вангелова, председател на ТД „Тракия“ в Свиленград положи венец пред паметника на Капитан Петко войвода на ГКПП с Гърция

СВИЛЕНГРАД

На 18 декември 2021 г. представители на ТД „Тракия“ в Свиленград с председател Василка Вангелова, положиха венец пред паметника на Капитан Петко войвода на едноименния контролно-пропускателен пункт с Гърция, издигнат там по инициатива на Съюза на тракийските дружества в България.

НИКОЙ НЕ Е ЗАБРАВЕН, НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Разказва Кирил Сарджев, председател на ТД „Георги Сапунаров“, Хасково

Всички, които са прочели книгата на академик Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи през 1913 г.“, знаят за кървавите събития в Армаганската долина, в която мирното и бягащо към България тракийско население е нападнато от турски башибозук. Обладани от страх и чувство за оцеляване много от майките изоставят своите невръстни деца на произвола на съдбата. Там, на това място се намирили кошарите на дядо Митрю (прадядо на Кирил Сарджев), който също като другите се страхувал за себе си, но времето и мястото го правят герой. Въпреки страха, той събира изоставените деца и ги пренася в своята кошара, в която ги гледа около две седмици. За жалост, неговото чувство за към децата, не е достатъчно, за да го предпази от башибозука. Турците убиват дядо Митрю, а децата остават на произвола на съдбата и едно по едно умират.

Не по различна, е и съдбата на неговия син Киро Сарджев, който се противопоставя на гръцките власти и се обявява против интернирането на българското население от село Доган Хисар в стара Гърция. Гръцките войници го пребиват до смърт за назидание и всяване на страх сред другите. Неговото героичество е породено от времето и мястото, на което той се обявява в защита на своите сънародници. Взирайки се в миналото на своите прапородители, Кирил Сарджев, председател на хасковското дружество „Георги Сапунаров“, разбира, че както те, така и други са имали силно чувство за принадлежност, дълг и отговорност.

Като достоен наследник на своите деди, през април 2012 г. Кирил Сарджев, който е правнук на убития от турците Митрю Сарджев, отива в Армаганската долина, за да търси мястото, където е бил чифликът „Сарджеви колиби“, собственост на прадядо му. Там той открива чешмата, възприемана в безводната долина като подарък (армаган на турски), която дала името на долината. В долината на смъртта Кирил Сарджев дава обет, че на мястото на дявения си чифлик ще издигне параклис, за да се знае историята на дядо Митрю и от следващите поколения. Обетът става реалност през 2017 г., когато потомците на тракийските българи от Хасково успяват да построят малък параклис в Армаганската

долина в памет на стотиците невинни жертви, избити от турците през кървавия месец септември на 1913 г. Параклисът е изграден със средства на дарителите Анета Георгиева – секретар на хасковското читалище „Тракия 2008“ и Вълчо Баланов – потомък на тракийски българи от с. Сачанли.

Сътвореното от хасковските тракийци е изключително ценно за съхранение на българската памет. Дело, достойно за подражание, на което са способни малцина в динамичния 21 век.

Срещам се с председателя на хасковските тракийци в навечерието на Коледните празници, за да поговорим за дейността на дружеството. Кирил Сарджев казва, че му е трудно да говори, за да не изпадне в суетност, да не предизвиква завист, а и за да запази смиреност. Но с нескрита гордост припомня своя тракийски произход. Родът му води корените си от Беломорска Тракия, село Доган Хисар (по информация от чичо му Стаю Сарджев). Основното занятие на прапородителите му било животновъдство – отглеждане на едър и дребен добитък, като преобладаващ дял са имали козите и овцете. Често като закачка неговият братовчед Петър казвал, че не бива да се големее, защото като се обърнат назад още усещат, че носят мириса на овце и кози. Тази закачка Кирил Сарджев е запомнил завинаги и казва, че тя го зарежда и прави силен, защото щом прадедите му са успели да се запазят и оцелеят през годините като българи, няма основание днес да не могат да запазят своята

• Дядо Митрю Сарджев

идентичност като тракийски българи.

Кирил Сарджев разказва, че когато поема ръководството на ТД „Георги Сапунаров“ в Хасково, заедно с тракийци от дружеството си поставят няколко основни приоритетни задачи:

- Укрепване в кадрово отношение на ПАНПТ „Китна Тракия“ като единствен ансамбъл в структурата на СТДБ и изграждане

на собствена база за репетиции.

- Поставяне на паметни знаци на места свързани с историята на тракийските българи в Хасково, Гърция, Армаганската долина и Маджарово.

- Възпитаване на младото поколение в Хасково и региона в любов към българското и българщината чрез организиране на изложби, литературни четения, честване на исторически събития и личности

- Разширяване на формите на контакт с генералните консулства на България в градовете Одрин и Истанбул и подпомагане дейността на българските неделните училища в двата града.

- Съдействие за съхраняване на културното и историческото наследство на страната ни в Одрин и опазване на двата действащи български храма в града.

Днес всички тези приоритетни задачи в една или друга степен са изпълнени. Но Кирил Сарджев подчертава, че смирението ги кара да не се самозабравят, а да търсят нови предизвикателства, които ще ги направят по-добри и по-рождолюбиви българи. И добавя, че бедата на повечето тракийци е в това, че започват да търсят истината за своите родове едва когато ги заболи за миналото, но много често хората, които са били около тях вече ги няма, за да разкажат. Той подчертава, че това важи в пълна сила и за него. През всичките години в дружеството е бил обсебен от мисълта, че трябва да направи нещо значимо, запомнящо сега и за в бъдеще, в знак на уважение и преклонение пред делото на неговите прапородители и хилядите знайни и незнайни тракийци, борили се да я има Тракия и България. Ето защо през годините, на база разказаното от неговите родители, Кирил Сарджев се е опитал в разкази да запише това, което те са преживели в Беломорска Тракия.

• Армаган – Долината на смъртта

НОВА МОНОГРАФИЯ ОТ ПРОФ. Д-Р ГЕОРГИ ЯНКОВ, ЧЛЕН НА ВК НА СТДБ

Проф. д-р Георги Янков е тракиец, член на ВК на СТДБ. Той е основател и дългогодишен ръководител на катедра „Политология“ в УНСС, удостоен със званието „заслужил професор“. Автор е на над 190 публикации, които се радват на заслужен интерес сред академичната общност.

Последната монография на проф. Янков „Сравнителни политически системи“ е изключително актуална. Днес публикуваме рецензията на проф. Михаил Мирчев, която дава ясна представа за съдържанието на книгата и се надаваме, че ще представлява интерес за читателите на в. „Тракия“.

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д.с.н. Михаил Мирчев
за монографията
„СРАВНИТЕЛНИ ПОЛИТИЧЕСКИ
СИСТЕМИ“
на проф. д.пол.н. Георги Янков

Предложеният ръкопис за монография от проф. Георги Янков е плод на дългогодишен изследователски и творчески труд на автора. Чрез него той издига на ново високо равнище академични теми, по които Професорът е писал предишни свои книги, студии и статии, чел е няколко академични курса пред студенти в това поле, има съответни статии за основни понятия в Енциклопедията на УНСС по политически науки от преди няколко години, освен това той е подпомагал и други колеги от Катедра „Политология“ при разработване на техни съответни курсове и академични изяви, и накрая – многократно е участвал в национални медии като политически анализатор въз основа на изключителната си теоретична и методологическа подготовка.

Тази монография е впечатляващо широкопрофилна. Започва от едно нужно разграничаване между политическото и политиката по същество и тясно-партийното партизиране, между мащабността в

политическата визия за обществото и неговата държава, и ежедневното реагиране на събития и конфликти, за да се решават нечий частни и дребнави интереси.

Тази монография разглежда съвсем прагматично инструментите на държавната власт/управление/режими, но през призмата на дефиниран теоретичен модел и методология, която не позволява елементаризиране. Не позволява онова елементаризиране и битовизиране на политическите изяви на политици и партии, които снижават мисленето до „което не става с пари, то става с много пари“, „който плаща, той поръчва музиката във политиката и властта“, „служат само на чужди интереси“, „не управляват икономиката, а само пречат на бизнеса“, и др.

Дефинира се самото понятие „политика“. Тръгва се от антична Гърция, от Аристотеловата удвоена задача на политиката: първо, изграждане на човешката общност, и второ, техниките за добро държавно управление. Една целева и практическа диада, в която биват обединени в синкретично единство три неща: първо, социална и гражданска справедливост, второ, управленска и рационална целесъобразност, трето, гражданска и държавна стабилност.

Разбира се, при едно такова тълкуване относно изкуството да се управлява обществото чрез неговата държава, се предполага, че целта на политиката и постигане на „общото благо“. Днес, хора във високата политика и държавност, които обаче са впечатляващо неграмотни, настойчиво говорят за „суверен“, за гласът на „суверена“, за демокрацията като обслужване интересите и желанията на „суверена“, че се били подчинявали на гласуването от „суверена“. Лошото е, че не разбират същността, убягва им същината – аристотеловото „общо благо“. А без връзката между това общо благо като цел на политиката и

конкретните политически действия и държавни форми, политиката се изправя от своята субстанция, превръща се в глуповат популизъм и просто в публична лъжа от страна на такива политици и партии.

Следващи методологични автори са Макс Вебер и Харолд Ласуел. С техните разбирания в широк и в тесен смисъл за политиката и политическото. Тук се подреждат практически варианти и теоретични концепции относно властта и управлението, ръководството и господството.

Специално се разглежда политиката като публична дейност. Става дума за политиката пред публиката и за гражданството – като въвеждане и легитимиране на обществен и институционален ред, на съответната законност и ефективно законодателство; при разрешаване на граждански и корпоративни конфликти и медиацията между тях; за формиране на ценностни и поведенчески норми за социална солидарност и за лоялност към държавата; като публичен контрол върху действията на политиките и върху резултатите от тяхното управление/господство. В края на краищата, става дума как и доколко чрез реалната политическа активност и управленска дейност е възможно частният интерес/и да

се включат в една система и да се трансформират във всеобщ интереси.

Обемът на тази монография е достоен – близо 400 страници. Включен е речник на основните понятия. Има списък на авторските таблици, схеми и фигури. Представена е библиография, не просто списък на използвана и цитирана литература. Има резюме на английски език. Всичко това са аксесоари на една истинска научна монография.

Безспорно има съответствие между заглавие и съдържанието в текста. Логиката в структурата и последователност на изложението е убедителна. Според мен, има и очевидна практическа приложимост на резултатите от този авторски труд и моделиране – както в работата на политици и макроикономисти, така и в работата на журналисти и политически анализатори.

Научният апарат е представен коректно, съгласно академичните стандарти. От достъпната ми литература и познания не установих никакво некоректно заимстване на чужди текстове.

Продължава на 8-а стр.

Честито!

Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България и редакционната колегия на вестник „Тракия“ честити на рождениците на Съюза през месец януари:

Димчо Апостолов – Карнобат..... 3 януари 1944 г.
Златко Попчев – Шумен 5 януари 1941 г.
Емилия-Боряна Славкова..... 5 януари 1943 г.
Янко Бакалов – Средец 6 януари 1938 г.
Николай Хаджиев – Стара Загора..... 19 януари 1979 г.
Недялка Любенова – Любимец 19 януари 1960 г.
Божко Божков – Исперих 19 януари 1951 г.
Кръстьо Станчев – Сливен 20 януари 1938 г.
Лазар Налбантов – Бургас 25 януари 1986 г.
Светла Славова – Димитровград 25 януари 1978 г.
Красимир Премянов – София..... 27 януари 1955 г.
Ваня Стоянова – София..... 28 януари 1961 г.
Хайгашот Агасян – София..... 28 януари 1957 г.
Диляна Сивенова – Карнобат 29 януари

18 ДЕКЕМВРИ 2021 Г. – ТРАКИЙЦИ ПОЛОЖИХА ВЕНЦИ И ЦВЕТА ПРЕД ПАМЕТНИЦИТЕ НА ПАТРОНА...

Продължение от 5-а стр.

ВАРНА

На 18 декември 2021 г. представителите на Регионалното тракийско дружество във Варна положиха цветя пред паметника на Капитан Петко войвода в морската столица.

Представители на Регионалното тракийско дружество във Варна пред паметника на Капитан Петко войвода

АСЕНОВГРАД

На 18 декември 2021 г. пред паметника на Капитан Петко войвода в Асеновград се събраха представители на едноименното Тракийско дружество. Слово за живота и делото на войводата произнесе Иван Дукнов – директор на Историческия музей в Асеновград и председател на тракийското дружество.

Представители на тракийското дружество в Казанлък пред паметната плоча на съпругата на войводата

ТРАКИЙСКИ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталоген
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, тел. 02/986 71 26; факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

НОВА МОНОГРАФИЯ ОТ ПРОФ. Д-Р ГЕОРГИ ЯНКОВ...

Продължение от 7-а стр.

Съдържанието на тази монография има **3 раздела и 16 глави**.

Естествено, ПЪРВИЯТ раздел е **постановъчен**.

Дефинират се понятия, експлицира се методологическата основа и подход. Разграничават се изключително актуалните днес понятия между политическа СИСТЕМА и политически РЕЖИМ – времево това се полага в нашите десетилетия от началото на турбулентния ни XXI век.

Политиката и политическото се влагат в методологическата призма на ВЛАСТТА – нейното реализиране като асиметрично обществено отношение, целеполагането и налагането на воля, постигането на резултати, легитимност на всичко това, гражданска основа и съответствие, зависимостта от човешкото властолюбие, дава се основна и работеща типология на властта.

Третата глава е посветена на **държавата и държавниците**. Правят се ценни разграничения между политик и политикан, между професионален политик и държавник, между легитимна и нелегитимна публична власт.

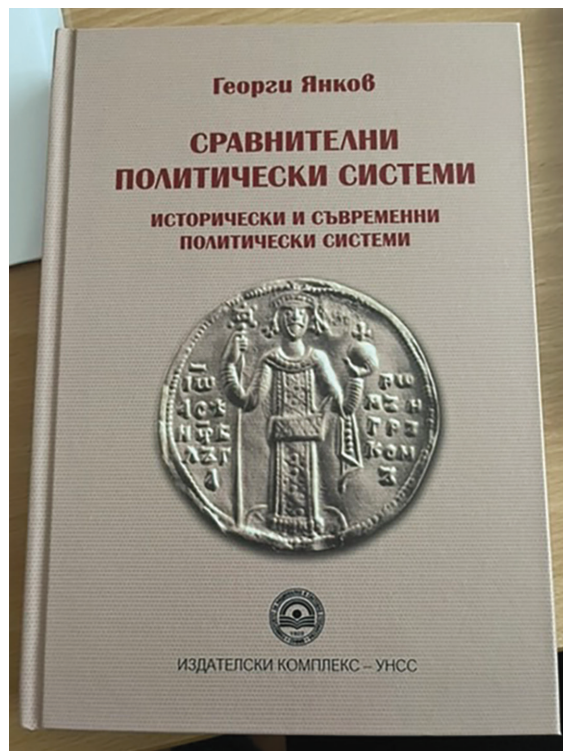
ВТОРИЯТ раздел ни разхожда в **проекциите на историята**.

Синтезирани са характеристики на аристокрация и олигархия, на полисна демокра-

ция и тиранията, на древноизточната деспотия и римската диктатура, накрая ясно се експлицират характеристики на империята – все като форми на държавност, на съответна политическа система или режими.

Също синтезирани характеристики намираме относно политическите системи през феодалното Средновековие. Феодалните монархии в Западна Европа, българската монархия от онази епоха, политическата система на съсловните градове-републики в Италия в онази епоха, и накрая – централизираните абсолютни монархии в Западна Европа от епохата на XV-XVIII век, преди Модерната епоха и прехода към капитализъм и буржоазна демокрация.

Всички тези лаконични, но много точни исторически проекции звучат **не само актуално, но и пътеводно днес** – доколкото днес много общества от същата тази Западна Европа **се обръщат към „ново средновековие“**. Усилват се авторитарните тенденции и форми на политика и държавна власт, днес с основание се говори за обръщане и връщане към различни лица на диктатурата – еднолична и еднопартийна, авторитарна и олигархична, корпоративна и еднорелигиозна. Именно в това поле е актуалният глобален проект „Net Zero Transition-Reset“, с обявената от него стратегическа и фундаментална цел да се постигне „New Normalcy“ у човека, сред

гражданската общност, при социалните отношения.

ТРЕТИ раздел е посветен на **съвременните политически системи**.

Последователно са разгледани конститу-

ционно-плюралистични и демократични и специално **парламентарните системи**. Специално и доста подробно са разгледани актуалните и за България днес президентски и полу-президентски политически системи. Посветени са глави на парламентаризма, на **правителството и държавната администрация**, на съответните изборни системи.

Отделно и целенасочено е направен анализ на **унитарната държава**, за разлика от **федерация и конфедерация**. Това днес е пареща дилема в Европейски съюз като цяло, както и за всяка едно от държавите-членки.

Особено внимание заслужава главата за **теокрацията** и разликата и спрямо **светската държава**. Разгледани са и други съвременни политически системи – като тоталитаризъм и авторитаризъм и разликите между тях; особеностите на китайския държавен и властови модел.

Последната глава е посветена на нещо съществено – **националната идентичност** в условията на отворени общества и държави, на жизнеността на нациите в условията на глобализация, на деликатните отношения вътре в държавите и нациите между национално ядро и мнозинство с така нар. „национални малцинства“ и диаспорите.

Виждаме колко **наистина широкопрофилна е тази монография**, как обхваща и покрива континуума от теорията до практиката, от същностното до практическите форми, от принципното в политиката и властта до емпиричните прояви и спецификата на актьорите в това поле, от историческата проекция до актуално значимото. И всичко това е във вътрешен синхрон, няма нищо самоцелно, авторът е успял да се извиси чрез този свои труд от равнището на познанието и научната рационалност до равнището на мъдростта – гражданска и политическа.

Това е авторска и творческа монография с **изключителна актуалност днес**.

Актуалност в днешното наше **агонично политическо време**, в което ще се търси промяна в политическата система на страната – по това вече се говори, визират се варианти по посока на мажоритарна изборна система, визират се варианти за преход към някакъв вариант на президентска република, експериментира се цяло ветрило от нова техника на самото гласуване, поставя се въпроса за универсалното изборно право и неговото ограничаване чрез съответни цензове.

Всичко това се отнася до същината на българската политическа система от 1991 г. насам. Тази монография дава историческо огледало и субстанциален прочит на много от практическите варианти за промяна, в търсенето на политическа стабилност и държавна ефективност в България през следващото десетилетие.

В монографията има **органичен синтез** между историческо визионерство, творчески детайлизиран понятиен апарат при анализа, демонстриране на ясен и ползотворен методологичен подход в изследването, оригинални практически ескизи – и всичко това в една ясна и последователно разгръщана структура, което ще **облекчи студентите** при ползването на монографията и като учебен източник.

А за **младите ни колеги** в полето на политическите науки и история тази монография би следвало да бъде **образец за значимо авторско присъствие**, което не може да бъде заобикаляно от колегията.

Освен това тази авторска монография, от такъв авторитетен учен като проф. Георги Янков, би била една **добра визитка** на УНСС като цяло. Чрез нея би се повишила публичната видимост на УНСС като модерен и развиващ се български университет.

Република България
Президент

ДО
ПРОФ. Д-Р ГЕОРГИ ЯНКОВ

Уважаеми професор Янков,

Приемете моята благодарност за получената от Вас книга!

Уверявам Ви, че тя ще намери ценно място в президентската библиотека, след като с интерес се запозная с нея.

Богатата Ви професионална биография и забележителна академична кариера са най-добрият атестат за високите качества на изследването Ви. Вярвам, че то ще бъде подобаващо оценено, както от родната политологична общност, така също и от по-широка публика, изкушена да вникне в сложния и многопластов анализ на политическите системи.

Вярвам, че книгите и изследванията Ви, познати в България и по света, наред с поколенията студенти на основаната от Вас катедра „Политология“ в УНСС, са постижение, което Ви дава повече от заслужено право на удовлетворение и гордост.

Желая Ви здраве и нови успехи!

22 ноември 2021 г.

Румен Радев
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ